

Säkerheten i samexistensen mellan människor och teknologi

I logon för den nya klient- och patientsäkerhetsstrategin finns en människa i en hand. Figuren signalerar trygghet och omsorg. Social- och hälsovården är ändå inte enbart mänsklig vård och omsorg. Också medicintekniska produkter och datasystem hör till vardagen. Vi använder också digitala lösningar. Få av oss kommer att tänka på att läkemedlen är noggrant kontrollerade produkter från den kemiska industrin. Högteknologi de också.

Säkerhetsavvikelser i produkter och datasystem beror ofta på användaren. När mängden teknik ökar blir förebyggandet av sådana avvikelser avgörande för säkerheten. Det behövs gemensamma kriterier och modeller för kompetens och introduktion. Nätverket för medicinteknisk säkerhet är ett gott exempel på delad sakkunskap, vars parlor presenterades vid konferensen om medicinteknisk säkerhet i oktober.

Redan i årtionden har man arbetat för bättre läkemedels säkerhet. Läkemedelsbehandling ska bevisligen ha effekt och får inte medföra orimliga biverkningar. Läkemedlets färd innan det tas i bruk är väldokumenterad och säkerhetsriskerna kontrollerade. När ansvaret för läkemedlet övergår till yrkespersonerna inom hälso- och sjukvården och till användarna, är den föreliggande läkemedelsbehandlingen en svårkontrollerad process full av fallgropar. Det är inte utan orsak som temat för WHO:s patientsäkerhetsdag var Medication Safety.

För att öka säkerheten vid läkemedelsbehandling i Finland sammanställs instruktioner för hur riskläkemedel ska identifieras i praktiken.

När det gäller användningen av digitala metoder och distanstjänster finns det ett skriande behov av gemensamma kvalitets- och säkerhetskriterier samt arbetsmodeller och skyddsåtgärder som garanterar säkerheten utgående från en riskbedömning. Ett mål i klient- och patientsäkerhetsstrategin är att alla ska erbjudas trygga distanstjänster och digitala tjänster. En del av befolkningen kan inte eller har inte möjlighet att använda dessa serviceformer. Dessa personer bör garanteras möjlighet till fysiska närtjänster eller, om de så vill, till vägledning och rådgivning om hur nya tekniska lösningar används. Också personalen behöver utbildning.

Även om vi idag är yrkespersoner, kan det i morgon vara vi som är patienter. I varje nummer av vår tidning berättar vi också om användarnas upplevelser av tjänsterna. När behovet av olika slags tjänster ökar kan en Case Manager – en klientchef – vara till hjälp. På det nationella seminariet fick vi höra hur vi kan spara resurser och kostnader, om vi beaktar klientens mångahanda behov och ser till att hen får tillgång till rätt tjänster under tillräckligt lång tid. Då kan vi hantera de ökande vårdkostnaderna på ett sätt som är till nytta för användarna och bidrar till bättre säkerhet.

Klient- och patientsäkerhetsstrategins handlingsprogram för välfärdsområdena är snart färdigt. Klient- och patientsäkerhetscentret gör också en sammanfattning av det första strategiåret. Mycket nytt har påbörjats, en del har redan blivit färdigt. Ett stort antal experter, beslutsfattare, ledare och användare har vandrat en längre eller kortare bit med oss. Tack till er alla!

Tuija Ikonen
direktör

Klient- och patientsäkerhetscentret

NO HARM

En tidning om klient- och patientsäkerhet

Avgiftsfri nättidning för professionella inom social- och hälsovården

ISSN 2737-3126 | **Utgivare** Klient- och patientsäkerhetscentret, Österbottens välfärdsområde | **Chefredaktör** Tuija Ikonen

Redaktionschef Ulla Kalliokoski | **Redaktionsråd** Tuija Ikonen, Ulla Kalliokoski, Saara Ketola, Tarja Pajunen, Mari Plukka, Hanna Toiviainen

Översättningar Annika Rikberg-Grannas | **E-post** noharm@ovph.fi | **Layout och ombrytning** Designer Helsinki

Beställ tidningen www.klientochpatientsakerhetscentret.fi | **Pärbild** Mikko Lehtimäki